

PIRMOJI PAGALBA ĮVYKUS NELAIMEI

PIRMIAUSIA ĮVERTINKITE APLINKOS PAVOJŲ. AR SAUGU TEIKTI PIRMAJĄ PAGALBĄ.

KAIP IŠKVIESTI GREITĄJĄ MEDICINOS PAGALĄ (GPM) <<<

- GPM kvieskite patys arba paprašykite aplinkinių.
- Skambinkite pagalbos numeriu **112**.
- Įvardinkite, kur atvykti GPM. Jei reikia, nurodykite papildomus orientyrus, pvz., išskirtinius šalia esančius pastatus.
- Išsamiai paaiškinkite, kas nutiko.
- Įvardinkite galimą nukentėjusiųjų skaičių.
- Įvardinkite nukentėjusio jo amžių.
- Informuokite, ar nukentėjusieji sąmoningi, ar kvėpuoja.
- Pristatykite.
- Kalbėkite ramiai ir aiškiai.
- Nepadėkite ragelio, kol neleis operatorius - pokalbį turi baigti pagalbos tarnybos dispečeris.

>>> ĮVERTINKITE SITUACIJĄ

Atsargiai patapšnokite per nukentėjusiojo pečius ir garsiai paklauskite: "Kaip jaučiatės?", "Kas atsitiko?". Jei žmogus nereaguoja, jis yra nesąmoningas.

Jei nukentėjusysis nesąmoningas:

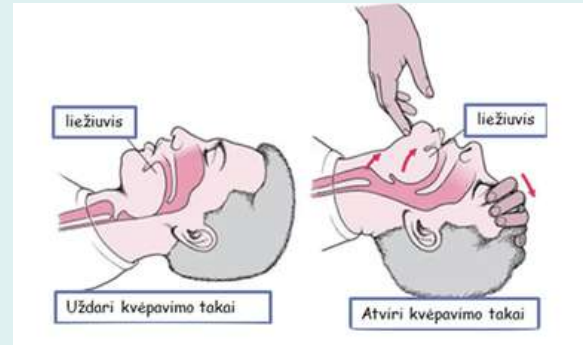
- Kvieskite greitąją medicinos pagalbą, paprašykite pristatyti išorinį automatinį defibriliatorių.
- Pradėkite gaivinimą.

Jei nukentėjusysis sąmoningas:

- Nurakinkite jį.
- Stenkitės nejudinti, nebent aplinkoje tvyro pavojus nukentėjusiam ar teikiančiam pagalbą.
- Apžiūrėkite nukentėjusįjį: pačiupinkite jį nuo galvos iki kojų.
- Suteikite pirmąją pagalbą.
- Jeigu, būtina, kvieskite greitąją medicinos pagalbą (GPM).

PRADINIS GAIVINIMAS <<<

1. Paguldykite nukentėjusį ant nugaros.
2. Atverkite nukentėjusiojo kvėpavimo takus: dviem pirštais pakelkite smakrą, kitos rankos delną uždėkite ant kaktos ir atloškite galvą. Stebėkite, klausykitės ir bandykite pajusti kvėpavimą.
3. Jei nukentėjusysis nesąmoningas, bet kvėpuoja, ir neįtariate stuburo traumos, paverskite jį ant šono, stebėkite sąmonę, ar kvėpuoja.
4. Jei nukentėjusysis nekvėpuoja ar nesate tikras dėl jo kvėpavimo, pradėkite gaivinti: atlikite 30 krūtinės paspaudimų 100 kartų per minutę dažniu.
5. Atlikę 30 krūtinės paspaudimų, padarykite 2 įputimus ir t.t. Paspaudimus ir įputimus santykiu 30:2 kartokite tol, kol atvyks GPM, arba nukentėjusysis atsigaus pats.

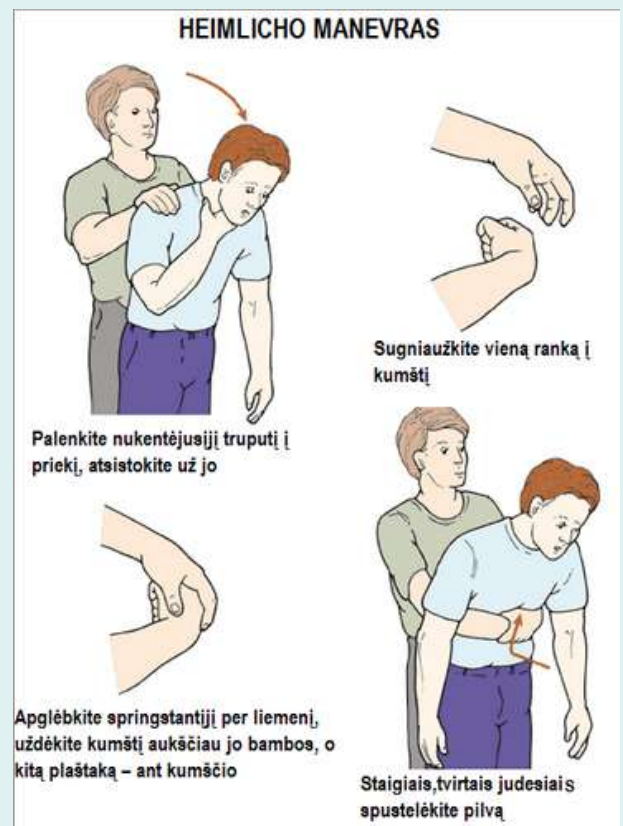

Defibriliacija atliekama nedelsiant, atnešus automatinį išorinį defibriliatorių:

- Įjunkite aparatą;
- Prijunkite automatinį išorinį defibriliatorių prie nukentėjusiojo, sekite aparato nurodymus;
- Išgirdę nurodymą, paspauskite analizavimo mygtuką;
- Išgirdę nurodymą ir įsitikinę, kas niekas neliečia nukentėjusiojo, paspauskite "elektros šoko" mygtuką.

UŽSPRINGIMAS <<<

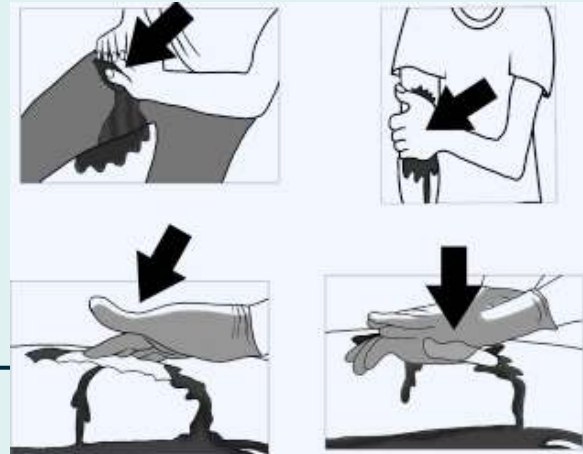
- Įtarę užspringimą, nukentėjusio klauskite: "ar jūs užspringote?", "ar galite kalbėti?". Jei kvėpavimo takai visiškai užkimšti, žmogus kalbėti negalės.
- Jeigu nukentėjusysis **gali kalbėti ir kosėti**, nieko nedarykite, tik skatinkite nukentėjusį kosėti. Stiprus kosulys yra geriausia svetimkūnio pašalinimo priemonė.
- Jei nukentėjusysis **negali kalbėti ir kosėti**, 5 kartus stuktelkite per nugarą į tarpumentę. Jei tai nepadeda 5 kartus spustelkite viršutinėje pilvo srityje (atlikite Heimlichio manevrą).
- Jei tai nepadeda, kartokite veiksmus: 5 kartus stuktelkite į tarpumentę ir 5 kartus spustelkite viršutinėje pilvo srityje.

KRAUJAVIMO STABDYMAS <<<

- Dauguma žmonių išsigąsta, pamatę kraują. Tai yra normalu. Žinojimas, kaip taisyklingai suteikti pagalbą stipraus kraujavimo atveju, padeda nepasimesti ir laiku suteikti efektyvią pagalbą.
- Išorinis kraujavimas yra stiprus, jei matote srove tekančią kraują arba krauju sparčiai mirksta drabužiai. Tokį kraujavimą būtina stabdyti nedelsiant, nelaukiant medikų, nes žmogus iš stambiųjų kraujagyslių gali mirtinai nukraujuoti per 1,5, min.
- Liepkite šalia esantiems kvieti GMP. Jei šalia nieko nėra, kvieskite medikus sustabdę kraujavimą.
- Įsitikinkite, kad negresia pavojus ir suteikite pagalbą nukentėjusiam.

1. Spauskite rankomis kraujuojančią vietą.
2. Užsidėkite pirštines, užsidėkite tvarstį ir spauskite rankomis.
3. Uždėkite turniketą.

KAIP UŽDĖTI TURNIKETĄ? <<<

- Turniketas dedamas 5 cm aukščiau žaizdos (tarp žaizdos ir širdies).
- Jeigu kraujavimo vieta nėra aiški ar nėra laiko apžiūrėti sužeidimo dėl nesaugios aplinkos, turniketas dedamas ant galūnės kuo aukščiau, nenuimant drabužių.
- Dedant ant rūbų, būtina patikrinti, ar tarp turniketo ir galūnės nėra nereikalingų daiktų, tokių kaip raktai, telefonai, žiebtuvėliai ar kiti daiktai, kurie gali trukdyti tinkamai užveržti turniketu galūnes kraujotaką.
- Uždėjus turniketą, suktuką užveržti iki galo arba taip, kad sustotų kraujavimas ir nebūtų jaučiamas periferinis pulsas. Veržimo suktuką užtvirtinti tam skirtoje vietoje.
- Nepakankamai užveržus turniketo ir nesustabdžius arterinės kraujotakos, kraujavimas gali suintensyvėti.
- Nepavykus sustabdyti kraujavimo vienu turniketu, uždėti antrąjį turniketą aukščiau pirmojo (tarp žaizdos ir širdies).
- Uždėjus turniketą, būtina pažymėti uždėjimo laiką, tam skirtoje vietoje ant turniketo arba sužeistojo kūno užrašant raidę T ir uždėjimo laiką.
- Turniketas nenuimamas, kol nebus suteikta specializuota medicininė pagalba.
- Dėmesio! Turniketo atleidimas ar nuėmimas be specializuotų medikų priežiūros. pavojingas sužeistojo gyvybei!
- Komercinių turniketų konstrukcija gali skirtis, todėl rekomenduojama atidžiai perskaityti konkretaus turniketo naudojimosi instrukciją. Visi turniketai turi būti pažymėti CE ir ISO ženklų.